

Concept Natuurdoelanalyse Groote Wielen Verkorte versie

concept maart 2024

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	2
Een verkorte NDA voor Groote Wielen	2
2. GEBIEDSANALYSE	3
2.1. Gebiedsanalyse Leefgebied Zwakgebufferde sloot (Lg03)	3
2.2. Gebiedsanalyse Dotterbloemgrasland van veen en klei (Lg07)	4
2.3. Gebiedsanalyse Nat, matig voedselrijk grasland (Lg08)	4
2.4. Gebiedsanalyse Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het zand- en veengebied (Lg10)	4
3. CONCLUSIE EN TOEKOMSTPERSPECTIEF	6
BRONNENLIJST	7

1. Inleiding

Een verkorte NDA voor Grootte Wielen

Voor het opstellen van de NDA's was in eerste instantie gekozen voor de Natura 2000-gebieden, waarvoor eerder een PAS-gebiedsanalyse is opgesteld en waar sprake was van overbelasting door stikstof. Destijds is voor het Natura 2000-gebied Grootte Wielen een vereenvoudigde PAS-gebiedsanalyse opgesteld (bijlage 5.1 van het eerste Natura 2000-beheerplan uit 2013).

De verkorte gebiedsanalyse is in 2013 aangeleverd aan het Ministerie van Economische Zaken. Uit deze gebiedsanalyse blijkt dat er geen stikstofprobleem aanwezig was. Er waren geen overschrijdingen van de KDW's van de leefgebieden van bittervoorn, kemphaan en grutto. Er waren ook geen herstelmaatregelen nodig in het kader van de PAS. In het beheerplan zijn dan ook geen PAS-maatregelen opgenomen en zijn geen PAS-veldbezoeken uitgevoerd.

Met het wijzigingsbesluit van november 2022 zijn een aantal aanvullende doelen aangewezen. Het gaat om een aantal habitatsoorten, kleine modderkruiper (H1149) en rivierdonderpad (H1163) waarvan delen van leefgebieden stikstofgevoelig kunnen zijn. Stikstofgevoelige (delen van) leefgebieden zijn zover bekend niet aanwezig in het gebied.

Voor knelpunten, anders dan stikstof, binnen het gebied wordt verwezen naar de in 2022 opgesteld evaluatie. De uitkomsten uit deze verkorte NDA en de evaluatie kunnen meegenomen worden in de volgende cycli NDA's. In volgende cycli kunnen, indien nodig, ook de leefgebieden nader worden beschreven. Voor de leefgebieden ontbreekt momenteel een structurele monitoring mede omdat maatlatten en definities van een leefgebiedtype veelal onduidelijk zijn en onvoldoende vastgelegd. Er zijn dan ook geen uitspraken te doen over de ontwikkeling van omvang en kwaliteit van leefgebieden.

Deze verkorte NDA is bedoeld om inzichtelijk te maken of de conclusies van de vereenvoudigde PAS-gebiedsanalyse uit 2013 nog steeds gelden voor de onderstaande habitattypen en/of leefgebieden

- Leefgebied Lg03 Zwak gebufferde sloot
- Leefgebied Lg07 Dotterbloemgrasland van veen en klei
- Leefgebied Lg08 Nat, matig voedselrijk grasland
- Leefgebied Lg10 Kamgrasweide & bloemrijk weidevogelgrasland van het zand- en veengebied

2. Gebiedsanalyse

Op basis van de PAS-analyse uit het Natura 2000-beheerplan uit 2013 wordt de huidige stand van zaken gegeven. Voor eventuele andere knelpunten wordt verwezen naar het evaluatierapport, zoals deze in 2022 is opgesteld. In deze verkorte natuurdoelanalyse wordt de systematiek gebruikt zoals uit de verkorte PAS-gebiedsanalyse, zoals deze in 2013 is aangeleverd.

Rapportages en bronnen:

- Natura 2000-beheerplan Groote Wielen (09) (2013)
- PAS-gebiedsanalyse, bijlage 5.1 Natura 2000-beheerplan 2013
- Natura 2000-beheerplan Groote Wielen, tweede beheerplanperiode (09) (2022)
- Evaluatie Natura 2000-beheerplan (2021), bijlage 2 van Natura 2000-beheerplan 2022
- AERIUS monitor, versie november 2023

2.1. Gebiedsanalyse Leefgebied Zwakgebufferde sloot (Lg03)

Kwaliteitsanalyse

Het instandhoudingsdoel voor het leefgebied zwakgebufferde sloot is behoud van oppervlakte en kwaliteit. De kritische depositiewaarde voor het leefgebied bedraagt 1786 mol/ha/jaar (25 kg/ha/jaar).

De huidige berekende stikstofdepositie in 2021 (Aerius-versie november 2023) betreft 944-1084 mol/ha/jaar. In 2030 is dit volgens de modelberekeningen gedaald tot ca 877-1018 mol/ha/jaar. De kritische depositiewaarde van dit leefgebied wordt in de huidige situatie en in de toekomst nergens overschreden. Een gebiedsgerichte herstelstrategie in het kader van de stikstof is daarom voor dit leefgebied niet nodig.

Ontwikkeling van de stikstofdepositie en de mate van overschrijding volgens Aerius monitor op het leefgebied zwakgebufferde sloot

Systeemanalyse

Aangezien er geen overschrijding van de KDW is, is er geen verdere systeemanalyse nodig ten aanzien van de stikstofdepositie.

Knelpunten en oorzakenanalyse

Er is geen knelpunt gesignaleerd ten aanzien van de stikstofdepositie. In de evaluatie zijn ook geen andere knelpunten benoemd voor dit leefgebied. Voor de bittervoorn waarvoor dit type sloten (delen van het) leefgebied kunnen zijn, worden in het Natura 2000-beheerplan voor de tweede beheerplanperiode maatregelen genomen om het leefgebied te vergroten.

2.2. Gebiedsanalyse Dotterbloemgrasland van veen en klei (Lg07)

Dit leefgebied is niet bekend in het Natura 2000-gebied Grootte Wielen. Er is geen knelpunt aanwezig ten aanzien van de stikstofdepositie.

2.3. Gebiedsanalyse Nat, matig voedselrijk grasland (Lg08)

Kwaliteitsanalyse

Het instandhoudingsdoel voor het leefgebied nat, matig voedselrijk grasland is behoud van oppervlakte en kwaliteit. De kritische depositiewaarde voor het leefgebied bedraagt 1571 mol/ha/jaar (22 kg/ha/jaar).

De huidige berekende stikstofdepositie in 2020 (Aerius-versie november 2023) betreft 944 – 1084 mol/ha/jaar. In 2030 is dit volgens de modelberekeningen gedaald tot ca 877 – 1018 mol/ha/jaar. De kritische depositiewaarde van dit leefgebied wordt in de huidige situatie en in de toekomst nergens overschreden. Een gebiedsgerichte herstelstrategie in het kader van de stikstof is daarom voor dit leefgebied niet nodig.

Ontwikkeling van de stikstofdepositie en de mate van overschrijding volgens Aerius monitor op het leefgebied nat, matig voedselrijk grasland

Systeemanalyse

Aangezien er geen overschrijding van de KDW is, is er geen verdere systeemanalyse nodig ten aanzien van de stikstofdepositie.

Knelpunten en oorzakenanalyse

Er is geen knelpunt gesignaleerd ten aanzien van de stikstofdepositie. In de evaluatie zijn ook geen andere knelpunten benoemd voor dit leefgebied.

2.4. Gebiedsanalyse Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het zand- en veengebied (Lg10)

Kwaliteitsanalyse

Het instandhoudingsdoel voor het leefgebied kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het zand- en veengebied is behoud van oppervlakte en kwaliteit. De kritische depositiewaarde voor het leefgebied bedraagt 1429 mol/ha/jaar (20 kg/ha/jaar).

De huidige berekende stikstofdepositie in 2020 (Aerius-versie november 2023) betreft 944 – 1084 mol/ha/jaar. In 2030 is dit volgens de modelberekeningen gedaald tot ca 877 – 1018 mol/ha/jaar. De kritische depositiewaarde van dit leefgebied wordt in de huidige situatie en in de toekomst nergens overschreden. Een gebiedsgerichte herstelstrategie in het kader van de stikstof is daarom voor dit leefgebied niet nodig.

Ontwikkeling van de stikstofdepositie en de mate van overschrijding volgens Aerius monitor op het leefgebied Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland

Systemanalyse

Aangezien er geen overschrijding van de KDW is, is er geen verdere systemanalyse nodig ten aanzien van de stikstofdepositie.

Knelpunten en oorzakenanalyse

Er is geen knelpunt gesignaleerd ten aanzien van de stikstofdepositie. In de evaluatie zijn ook geen andere knelpunten benoemd voor dit leefgebied.

3. Conclusie en Toekomstperspectief

In de huidige situatie wordt de KDW voor de drie leefgebieden in het gebied niet overschreden van de KDW. Ten aanzien van stikstof spelen er vooralsnog geen knelpunten en is er geen uitwerking van de herstelstrategie en maatregelenpakketten nodig. De verwachting is dat de depositie in de komende jaren verder zal afnemen, zodat ook dan stikstofdepositie geen knelpunt zal vormen voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de in het gebied aangewezen habitattypen en soorten.

Hierdoor is het niet nodig om in de 1^e ronde NDA's voor de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (zie opsomming in hoofdstuk 1) ook voor het Natura 2000-gebied Groote Wielen een uitgebreide NDA te schrijven.

Er is wel een evaluatie en een Natura 2000-beheerplan voor de tweede beheerplanperiode beschikbaar.

Bronnenlijst

01. BIJ12, 2022, Handreiking Natuurdoelanalyse, BIJ12, Utrecht.
02. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2006a, Natura 2000 doelendocument, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
03. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2006b, Natura 2000 gebiedendocument, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
04. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2008, Profielendocument, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
05. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2023, Aeries Monitor. Beschikbaar op: <https://monitor.aeries.nl/gebieden.html> (geraadpleegd maart 2024).
06. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2022, Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
07. Provincie Fryslân, 2013 Natura 2000-beheerplan Groote Wielen (09)
08. Provincie Fryslân, 2022. Evaluatie Natura 2000-beheerplan Groote Wielen
09. Provincie Fryslân, 2022, Natura 2000-beheerplan Groote Wielen, tweede beheerplanperiode